

VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

Voorontwerp besluit Vlaamse Regering Milieukwaliteitsnormen (MKN)

Hoorzitting
8 januari 2010

Doelstelling

- In uitvoering van decreet integraal waterbeleid (DIW)
 - MKN voor oppervlaktewater;
 - MKN voor waterbodems;
 - Milieukwaliteits- en kwantiteitsnormen voor grondwater.

- Situering
- MKN oppervlaktewater
 - Fysisch-chemische en biologische parameters
 - Gevaarlijke stoffen
- MKN sediment
- MKN grondwater
- Budgettaire weerslag
- Besluit

- DIW uitvoering Kaderrichtlijn Water (KRW)
 - Tegen 2015 een goede kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa;
 - MKN zijn de toetssteen;
 - Uitzonderingsbepalingen:
 - Uitstel van termijn of minder strenge doelstellingen;
 - Indien bereiken van doelstellingen niet haalbaar is of onevenredig duur zou zijn;
 - Gemotiveerd in SGBP.

- Procedure decreet algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM): via besluit Vlaamse Regering
- Vereist wijziging VLAREM
- Richtwaarden
- Op basis van huidige beschikbare technische kennis
- Moeten opgenomen worden in stroomgebiedbeheerplannen

- Geeft uitvoering aan:
 - Kaderrichtlijn Water (2000/60);
 - Grondwaterrichtlijn (2006/ 118);
 - RL gevaarlijke stoffen (vroegere 76/464);
 - RL MKN voor prioritaire stoffen (2008/105).

MKN oppervlaktewater

- Typespecifieke MKN voor biologische en algemeen fysisch-chemische parameters
 - Oppervlaktewaterlichamen worden in SGBP opgedeeld in categorieën (rivier, meer, overgangswater) en per categorie in typen.
- Niet-typespecifieke MKN voor gevaarlijke stoffen

Fysisch-chemische en biologische parameters

- MKN: grens tussen matig en goed
- Gelden voor natuurlijke oppervlaktewaterlichamen én sterk veranderde of kunstmatige oppervlaktewaterlichamen
 - Tenzij in SGBP of BBP andere normen worden vastgelegd;
 - ‘Aangepaste MKN’ kunnen enkel voor een beperkt aantal parameters die beïnvloed worden door hydromorfologische wijzigingen

- In Stroomgebiedbeheerplannen of Bekkenbeheerplannen
 - Definitieve vaststelling ligging en grenzen van de Vlaamse oppervlaktewaterlichamen;
 - Aanduiding tot welke categorie en type een oppervlaktewaterlichaam behoort;
 - Een verder beoordelingskader in 5 klassen dus de grenzen tussen:
 - Zeer goed – Goed;
 - Matig – Ontoereikend;
 - Ontoereikend – Slecht.
 - Eventuele aangepaste normen voor SVWL en KWL.

Fysisch-chemische en biologische parameters

- Fysisch-chemische normen
 - Tot stand gekomen op basis van:
 - Bestaande normen;
 - Afgestemd op normen in Nederland, Frankrijk, Wallonië;
 - Wetenschappelijk advies ingewonnen bij INBO.
 - Merendeel onveranderd t.o.v. bestaande VLAREM-normen;
 - Voor nutriënten: typespecifieke aanpassing van de normen.

Fysisch-chemische en biologische parameters

- Biologische kwaliteitselementen
 - Uitgedrukt in ecologische kwaliteitscoëfficiënt (EKC) ten aanzien van onverstoorde toestand;
 - Rekening gehouden met Europese interkalibratieresultaten indien beschikbaar;
 - Methodiek uitgewerkt in samenspraak met INBO.

Gevaarlijke stoffen

- Sterk ingebed in Europese wetgeving
 - 76/464 (Richtlijn Gevaarlijke stoffen);
 - 2000/60 (Kaderrichtlijn Water);
 - 2008/105 nieuwe dochterrichtlijn prioritaire stoffen.

Gevaarlijke stoffen - Richtlijn 76/464

- Lijst I (zwarte lijst - 132):
 - Lidstaten moeten verontreiniging door deze stoffen op termijn stopzetten;
 - Normen vastgesteld op Europees niveau (18)
- lijst II (grijze lijst):
 - Lidstaten moeten verontreiniging door deze stoffen zo veel mogelijk beperken;
 - Lidstaten moeten reductieprogramma's vaststellen met o.a. milieukwaliteitsnormen voor OW;
 - Geldt ook voor lijst I stoffen waarvoor door Europa geen MKN werden vastgesteld.

- Veroordeling in 1999
- 1° reductieprogramma 2000
- 04/07/02 : Europese commissie gesteld dat Vlaanderen in orde is met de richtlijn
- Er moet uitvoering aan gegeven worden o.a. vaststellen van MKN voor uitgebreide lijst stoffen
- Reductieprogramma geüpdatet in 2005 en op 23/10/2005 goedgekeurd door Minister Peeters

Gevaarlijke stoffen - KRW 2000/60

- Begrippen
 - Prioritaire stoffen: maatregelen gericht op progressieve vermindering;
 - Prioritair gevaarlijke stoffen: maatregelen gericht op stopzetting of geleidelijke beëindiging van lozingen, emissies en verliezen.
- Commissie moet lijst prioritaire stoffen opstellen;
- Is gebeurd via een beschikking van 20/11/2001;
- 33 prioritaire stoffen;
- Voor deze stoffen moet EU MKN en beheersingsmaatregelen voorstellen.

- Milieudoelstellingen oppervlaktewater
 - Goede **chemische toestand** (MKN door Europa vastgesteld);
 - Goede ecologische toestand
 - Biologische elementen;
 - Morfologische elementen;
 - Fysisch-chemische elementen
 - Algemene
 - **Specifiek verontreinigende stoffen** (normen door lidstaten vast te leggen).

Gevaarlijke stoffen

Gevaarlijke stoffen - KRW versus 76/464

- KRW sluit naadloos aan bij 76/464
 - Europa normeert: vroeger zwarte lijst stoffen - nu chemische toestand;
 - Lidstaten normeren : vroeger grijze lijst stoffen - nu specifiek verontreinigende stoffen;
 - Art 22 lid 6 KRW : bij vaststellen van MKN moet bestaande beschermingsniveau 76/464 minstens behouden worden.

Gevaarlijke stoffen - dochterrichtlijn PS

- Normen in waterkolom
 - MKN voor 33 PS + 8 stoffen uit vroegere dochterrichtlijnen;
 - Bepalend voor de 'goede chemische toestand' die tegen 2015 moet gehaald worden;
 - Jaargemiddelde norm (bescherming tegen blootstelling op lange termijn) en maximale norm (bescherming op korte termijn);
 - Voor aantal stoffen gedifferentieerde normen voor overgangswater en kustwater.

Gevaarlijke stoffen - dochterrichtlijn PS

- Normen en monitoringsverplichtingen in biota/waterbodem
 - Voor 3 stoffen normen in biota
 - Kwik, hexachloorbenzeen, hexachloorbutadieen
 - Tenzij verstrengde normen in de waterkolom worden vastgesteld die hetzelfde niveau van bescherming bieden;
- Mengzones
 - Lidstaten kunnen “mengzones” aanduiden in de omgeving van puntbronnen, waar de MKN kunnen overschreden worden;

Gevaarlijke stoffen - dochterraichtlijn PS

- Inventaris emissies, lozingen en verliezen
 - Commissie zal tegen 2018 nagaan of doelstellingen inzake reductie en stopzetting de goede richting uitgaan.
- Evaluatie
 - Commissie zal noodzaak van communautaire emissiebeheersingsmaatregelen beoordelen;
- Commissie moet lijst regelmatig herzien
- RL moet geïmplementeerd worden tegen 13/07/2010

- Parameters uit DRL overgenomen
 - Normen biota 3 stoffen;
 - Aantal gedifferentieerde normen overgangswater.
- Overige zijn vastgelegd op de manier zoals bepaald in bijlage V van de KRW
 - Gebaseerd op eco-toxicologische gegevens.

Gevaarlijke stoffen

- VLAREM : link tussen MKN en vergunningsplicht “*GS mogen niet geloosd worden in concentraties > MKN, tenzij ze in de vergunning zijn opgenomen*”
- Kolom “indelingscriterium GS” toegevoegd
 - Duidelijkheid te hanteren norm;
 - Onderscheid metalen opgelost versus totaal.

- Impact op vergunningsplicht
 - Neemt toe: voor GS waarvoor norm verstrengt;
 - Neemt af: voor GS waarvoor norm versoepelt of waarvoor er nieuwe norm is.
- Impact op lozingsnormen bedrijven
 - Vastleggen emissiegrenswaarden vooral gebaseerd op 2 pijlers
 - BBT;
 - Ecologische draagkracht oppervlaktewater.

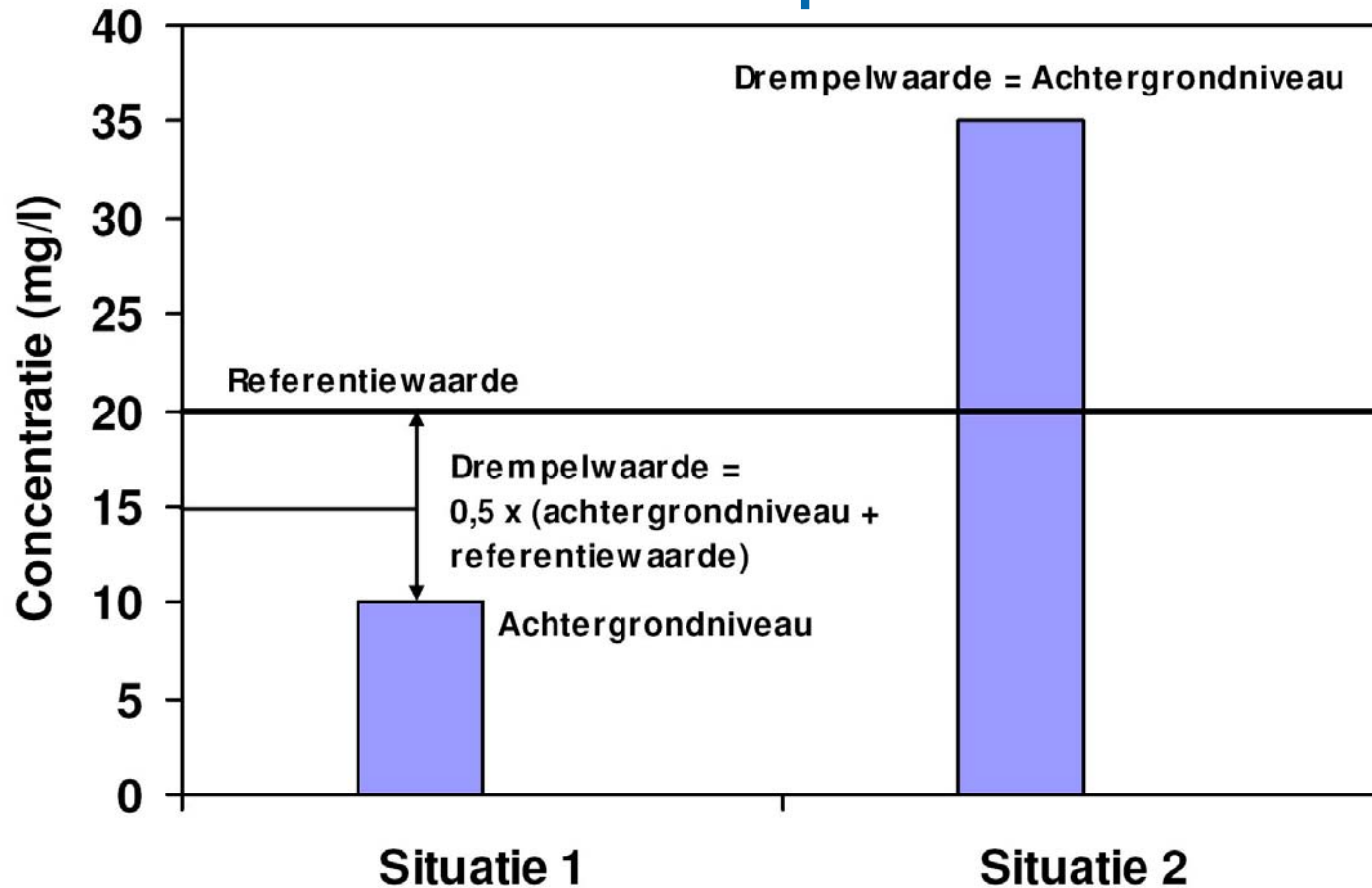
MKN voor sediment

- Ecologische onderbouwde normen obv fysico-chemische, ecotoxicologische en biologische gegevens van de bodem
- Bepalen milieukwaliteitsniveau dat zoveel mogelijk moet bereikt worden
- Richtwaarden die niet gelden als sanerings criterium, noch als saneringsdoel
- Kunnen gebruikt worden bij:
 - Beoordeling meetresultaten;
 - Risico-evaluatie van ernstige waterboderverontreiniging.

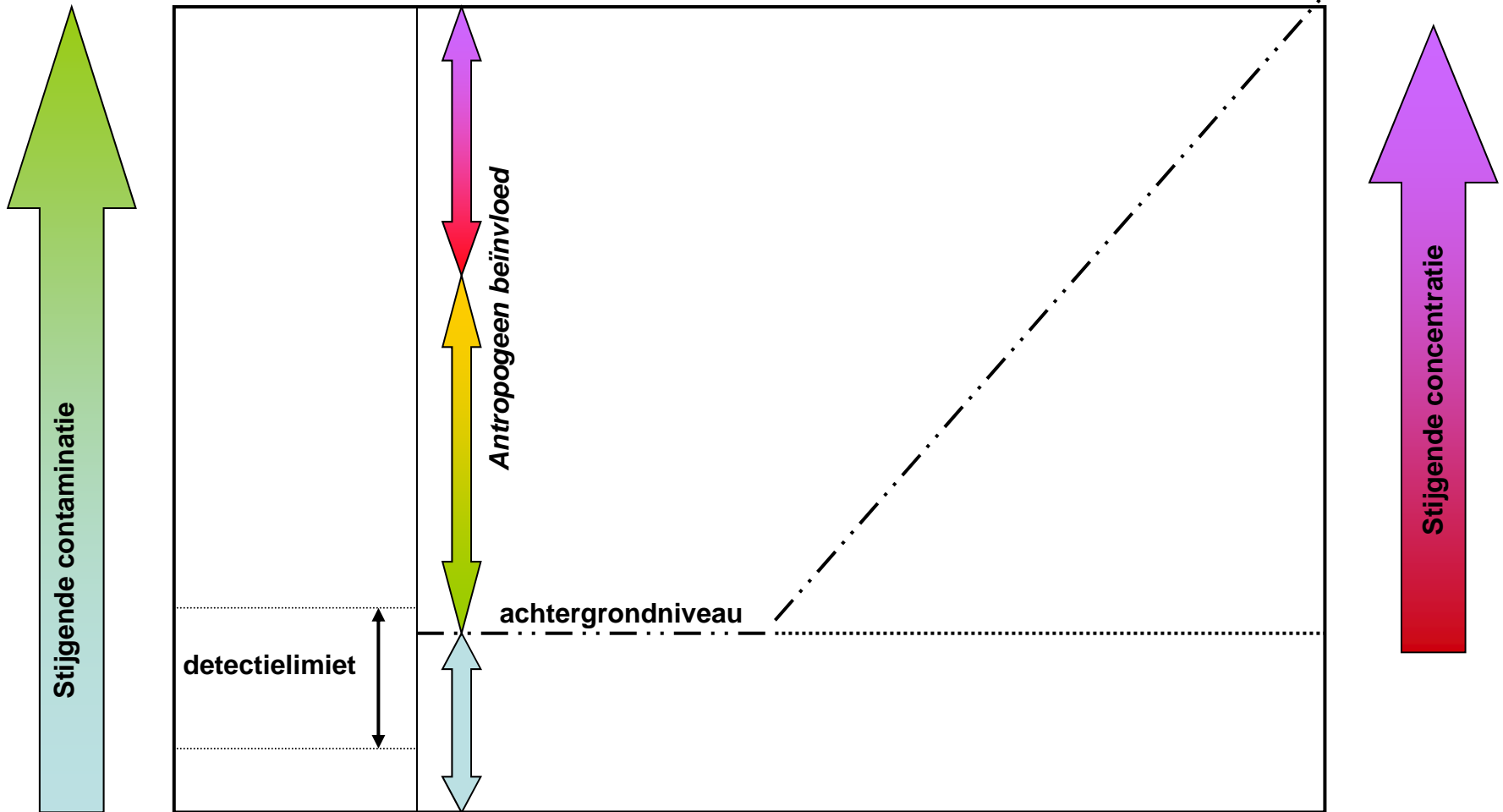
- Grondwaterrichtlijn 2006/118/EG
 - Omzetting tegen 22/12/2008
 - Omzetting via
 - Uitvoeringsbesluit
 - Met o.a. indeling grondwaterlichamen;
 - Principieel goedgekeurd door VR op 13/03/2009;
 - Advies RvS 31/03/2009: kan pas definitief goedgekeurd worden samen met ontwerpbesluit MKN .
 - Ontwerpbesluit MKN.

- Milieukwaliteitsnormen omvatten:
 - Grondwaterkwaliteitsnormen voor alle grondwaterlichamen;
 - Achtergrondniveaus per grondwaterlichaam: ze gelden als MKN als achtergrondniveau > grondwaterkwaliteitsnorm;
 - Drempelwaarden per grondwaterlichaam: overschrijding geeft risico aan dat voorwaarden voor een goede chemische toestand niet gehaald worden.
- Milieukwantiteitsnormen:
 - Op basis van aantal criteria.

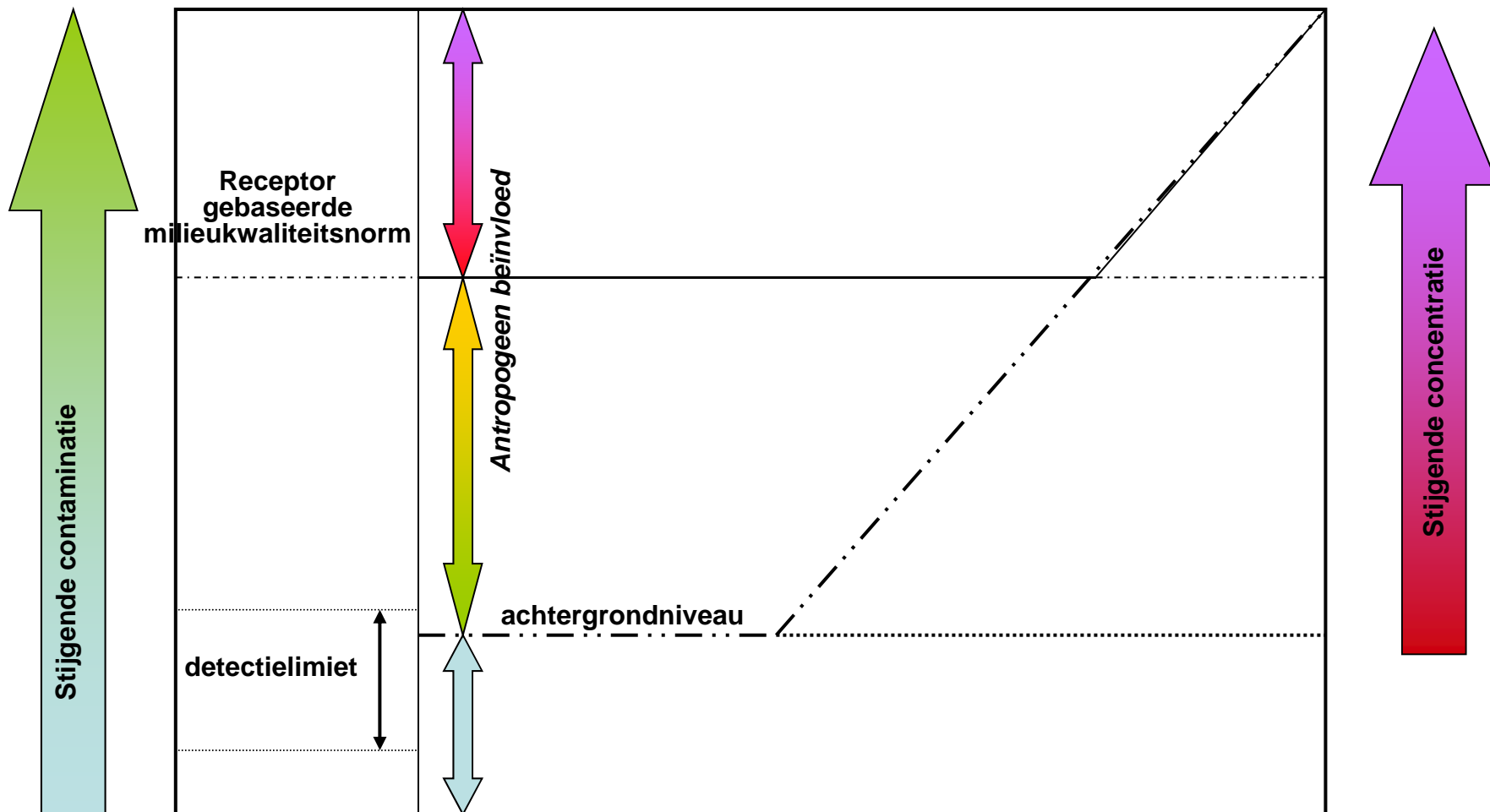
MKN grondwater- drempelwaarde

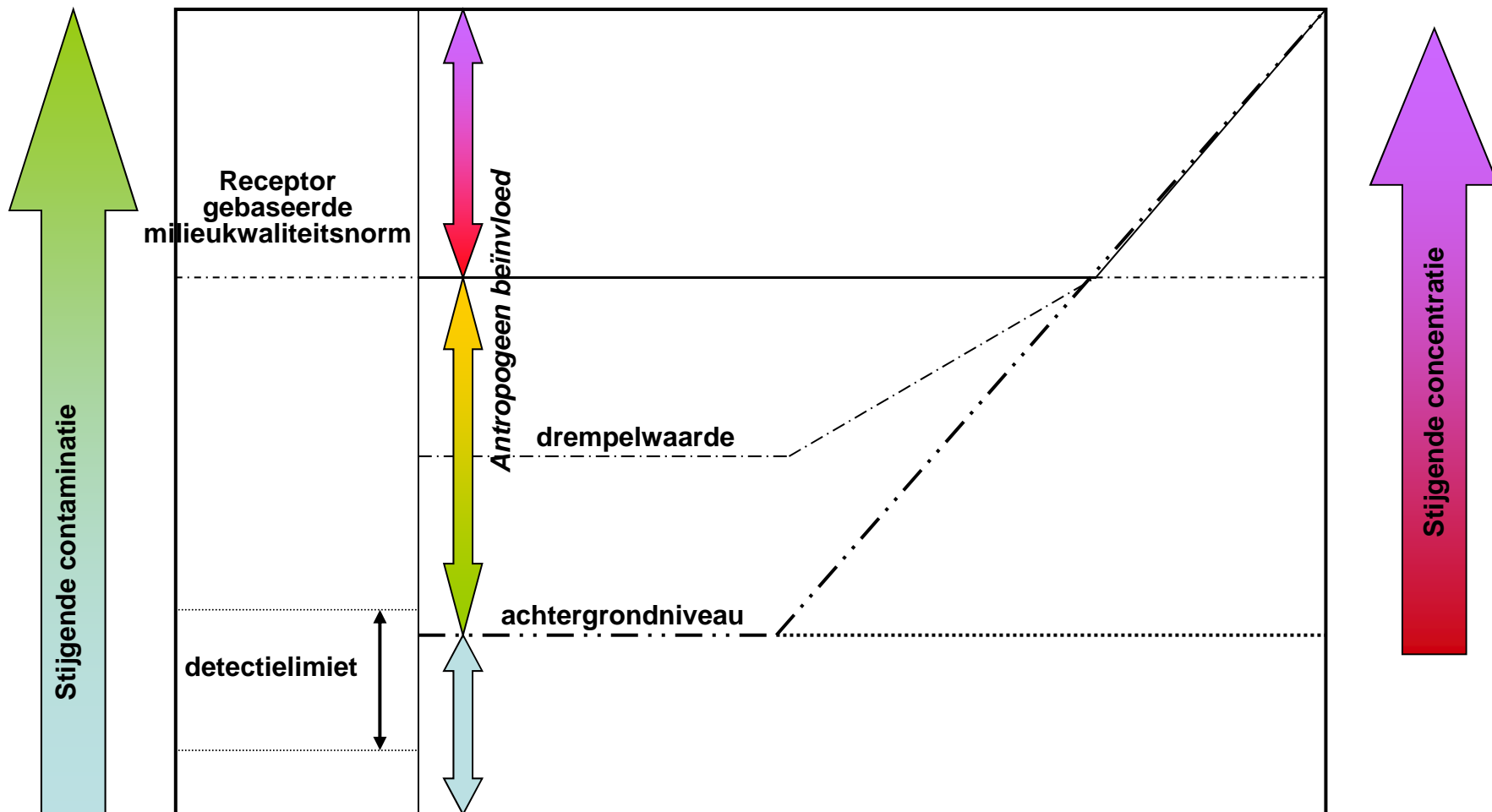
Ontoereikende of Goede toestand?

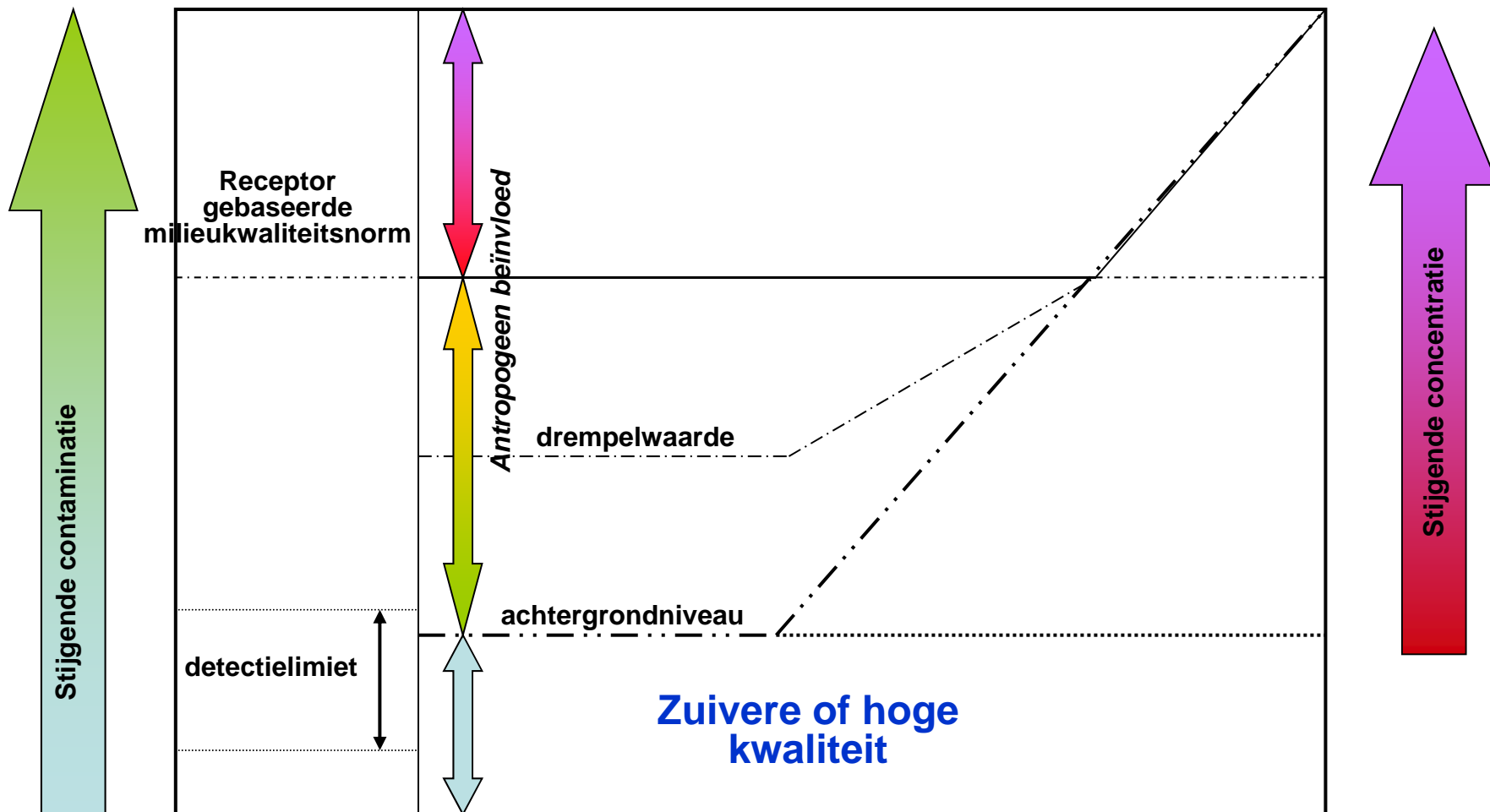
Ontoereikende of Goede toestand?

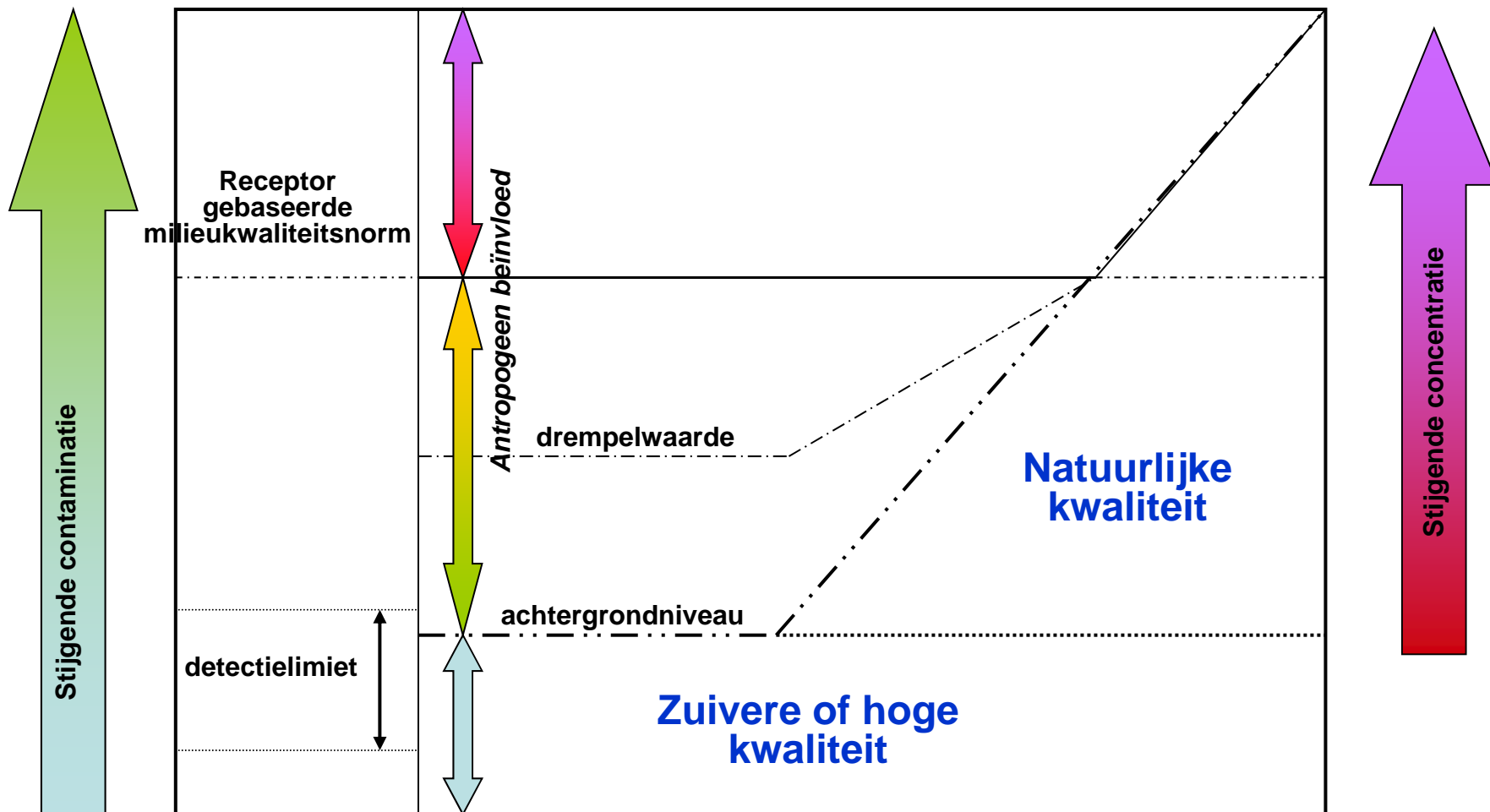
Ontoereikende of Goede toestand?

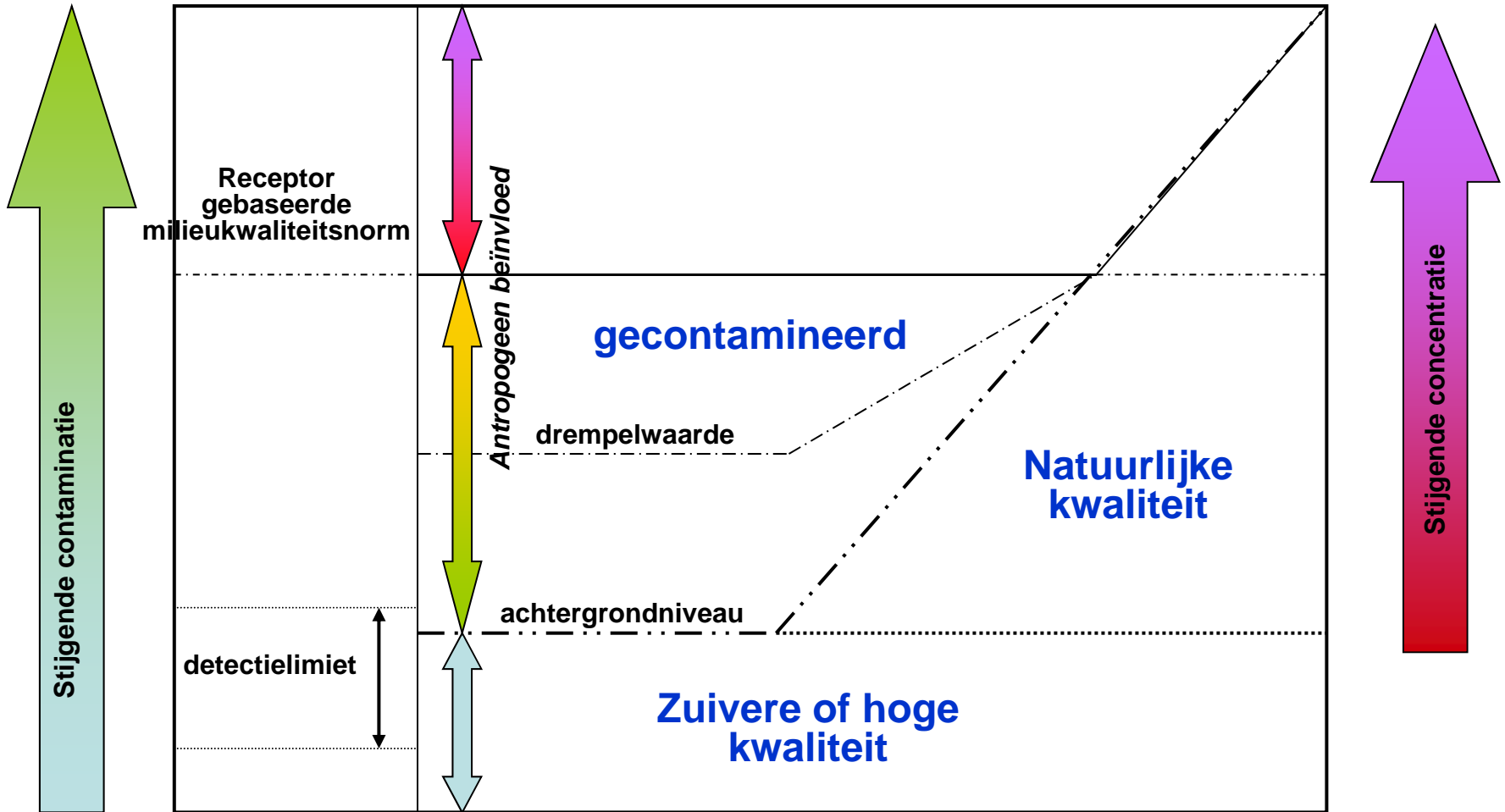
Ontoereikende of Goede toestand?

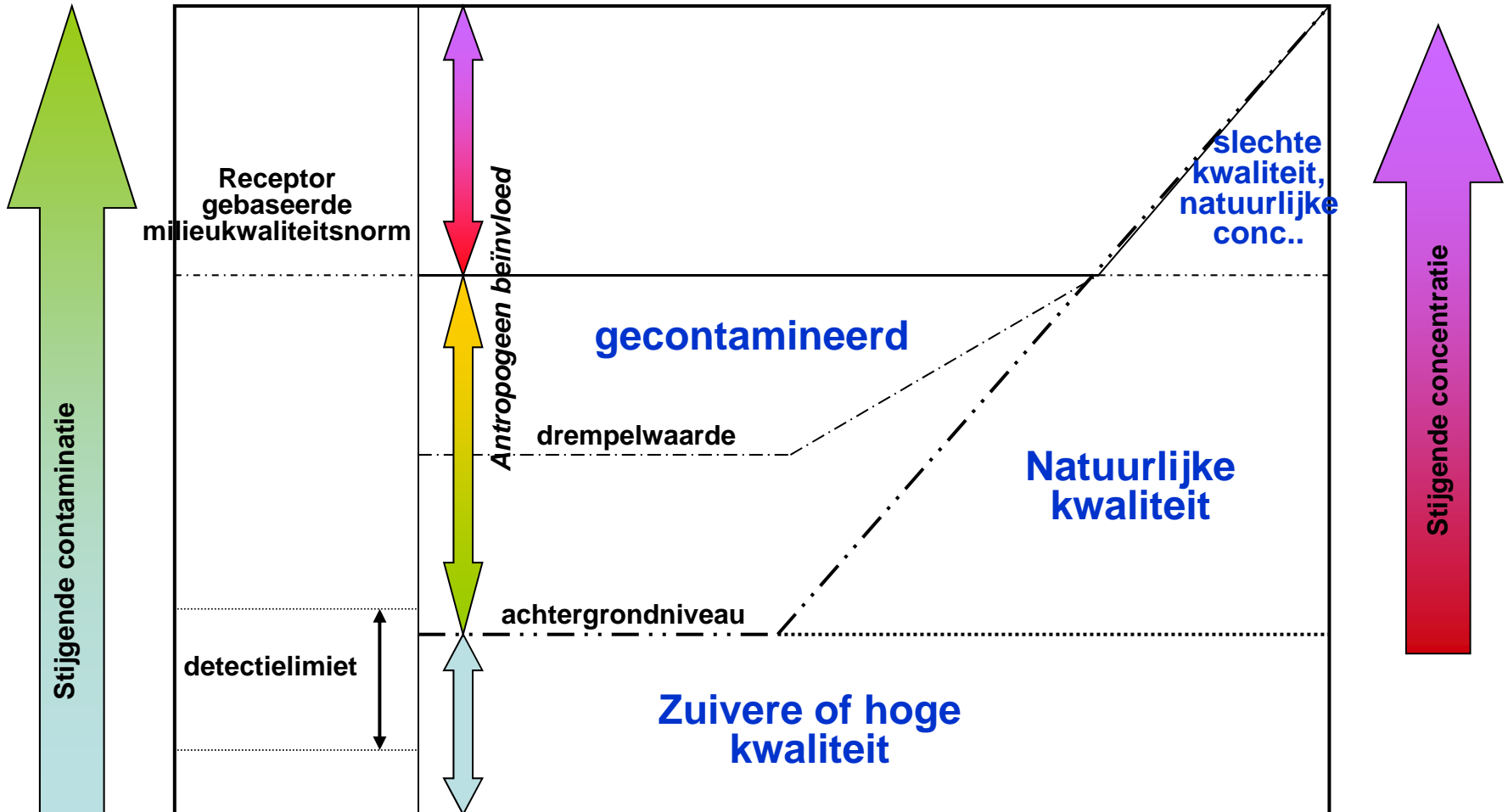
Ontoereikende of Goede toestand?

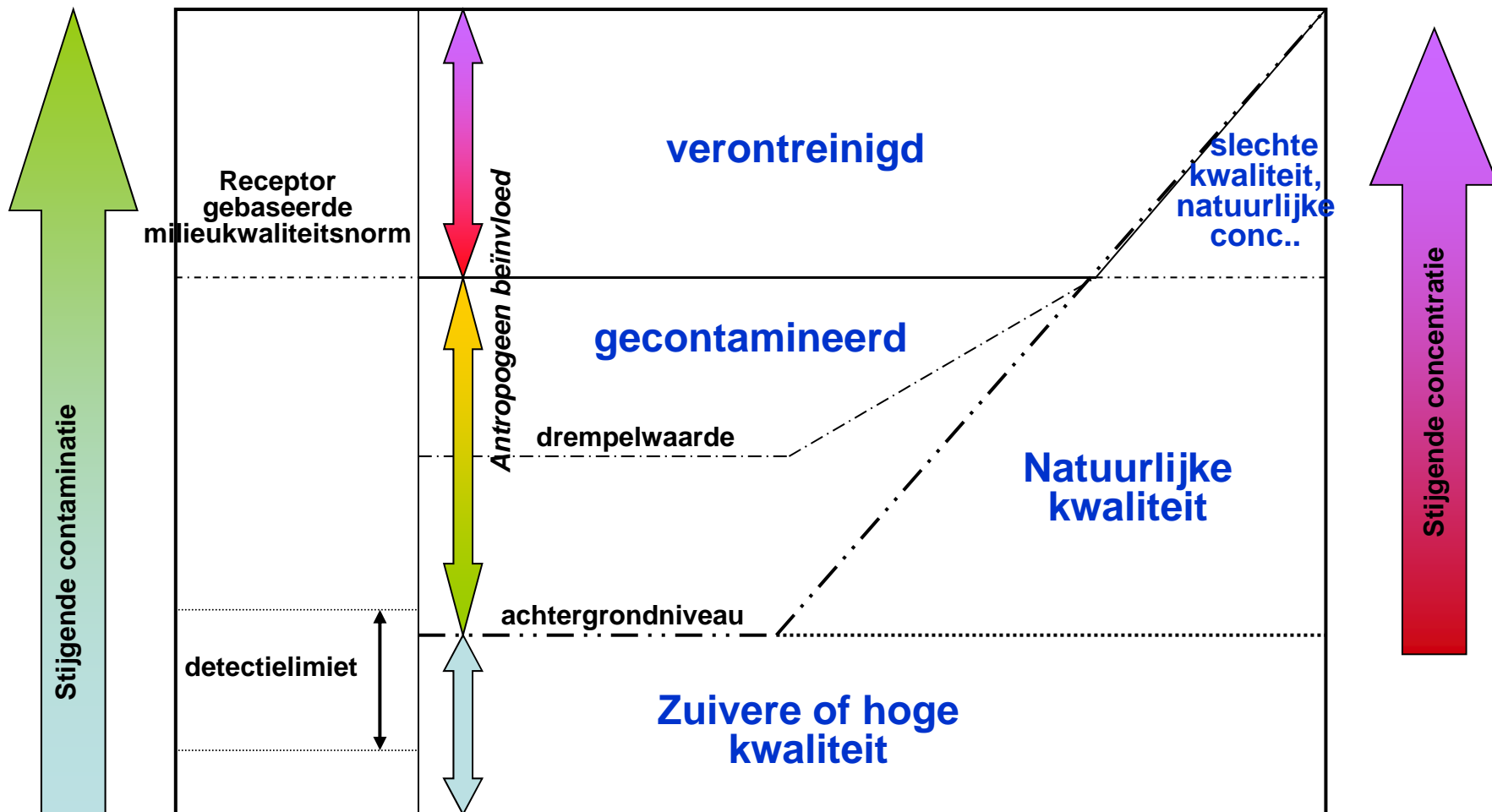
Ontoereikende of Goede toestand?

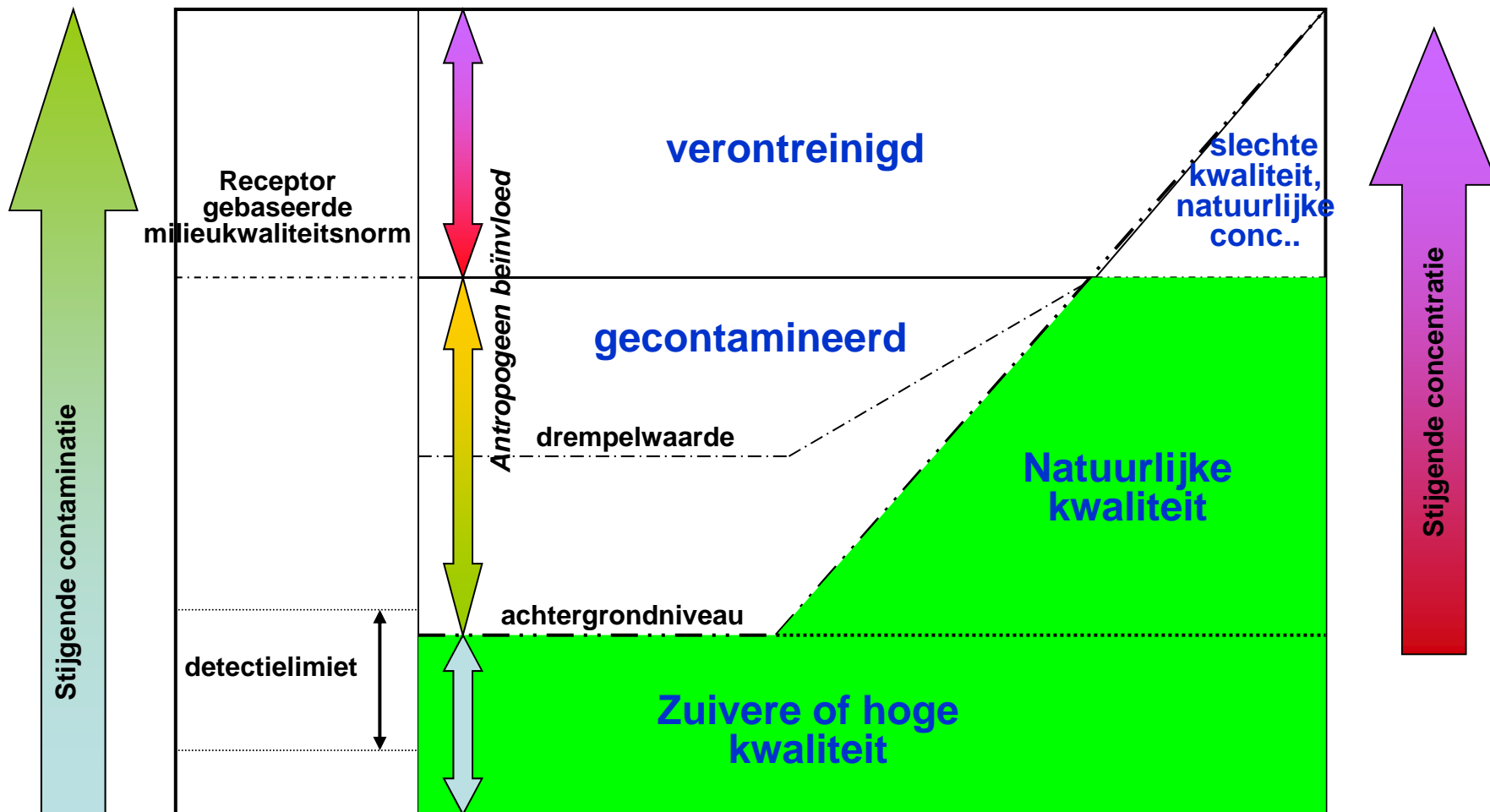
Ontoereikende of Goede toestand?

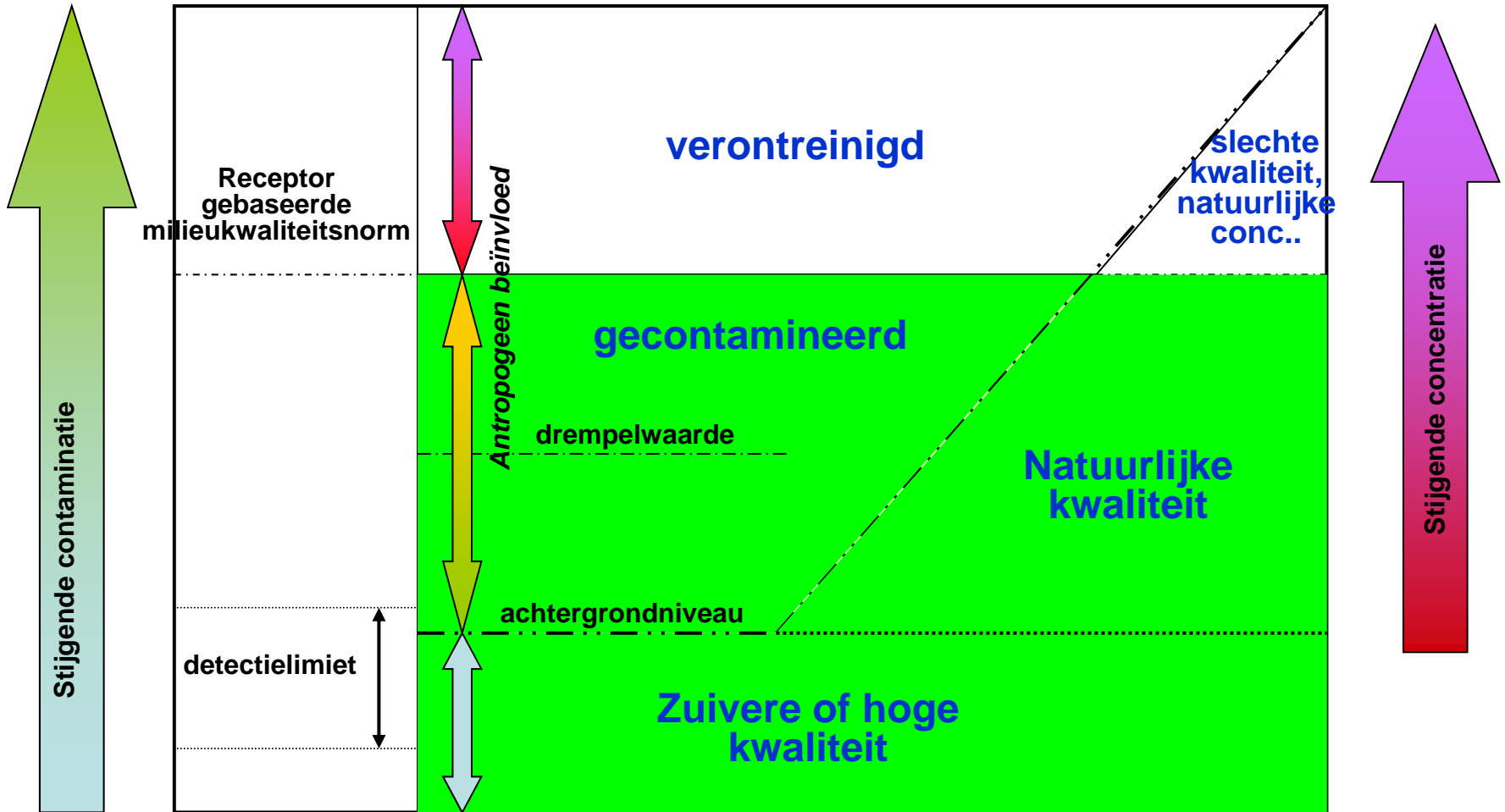
Ontoereikende of Goede toestand?

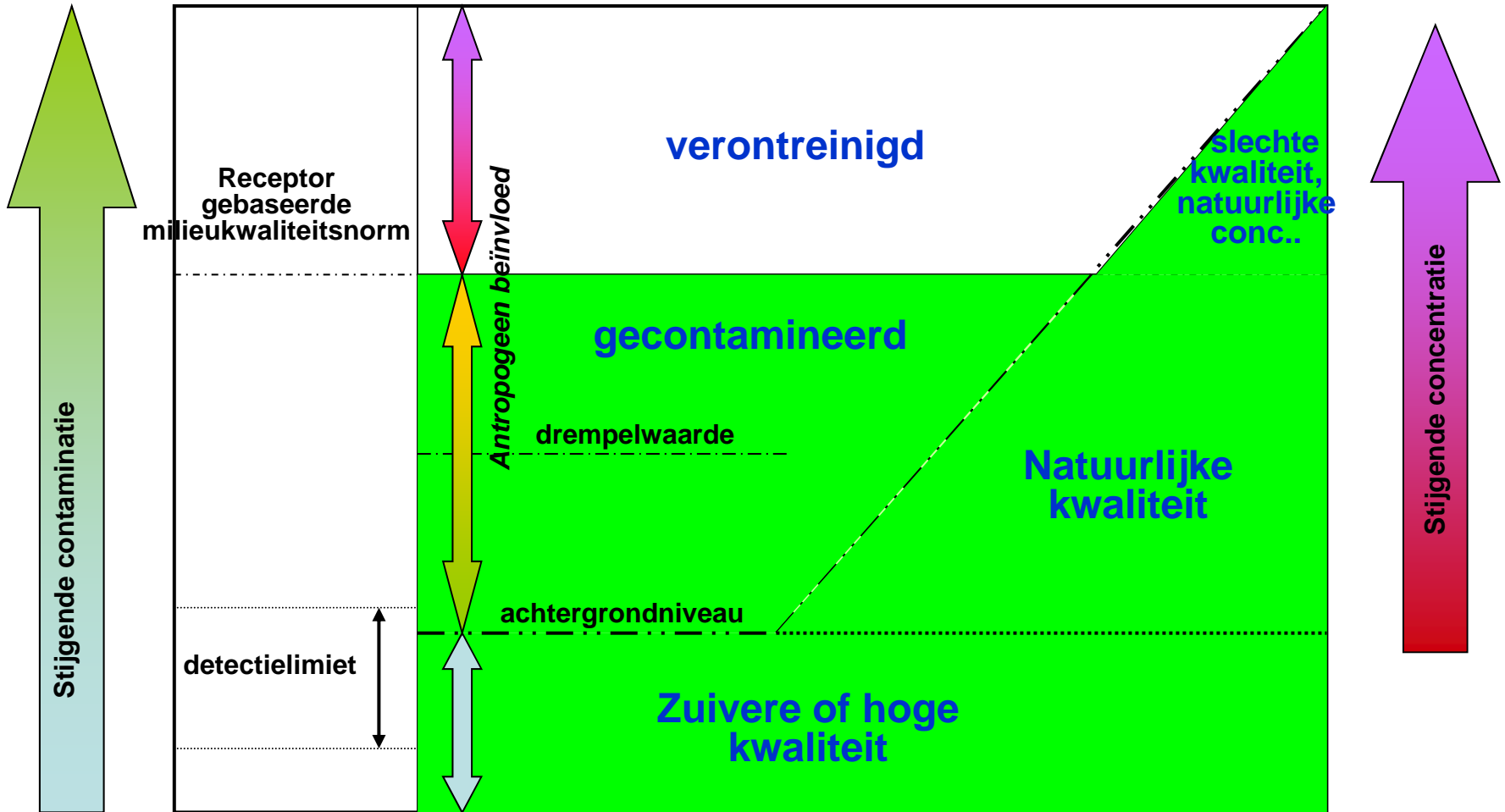
Ontoereikende of Goede toestand?

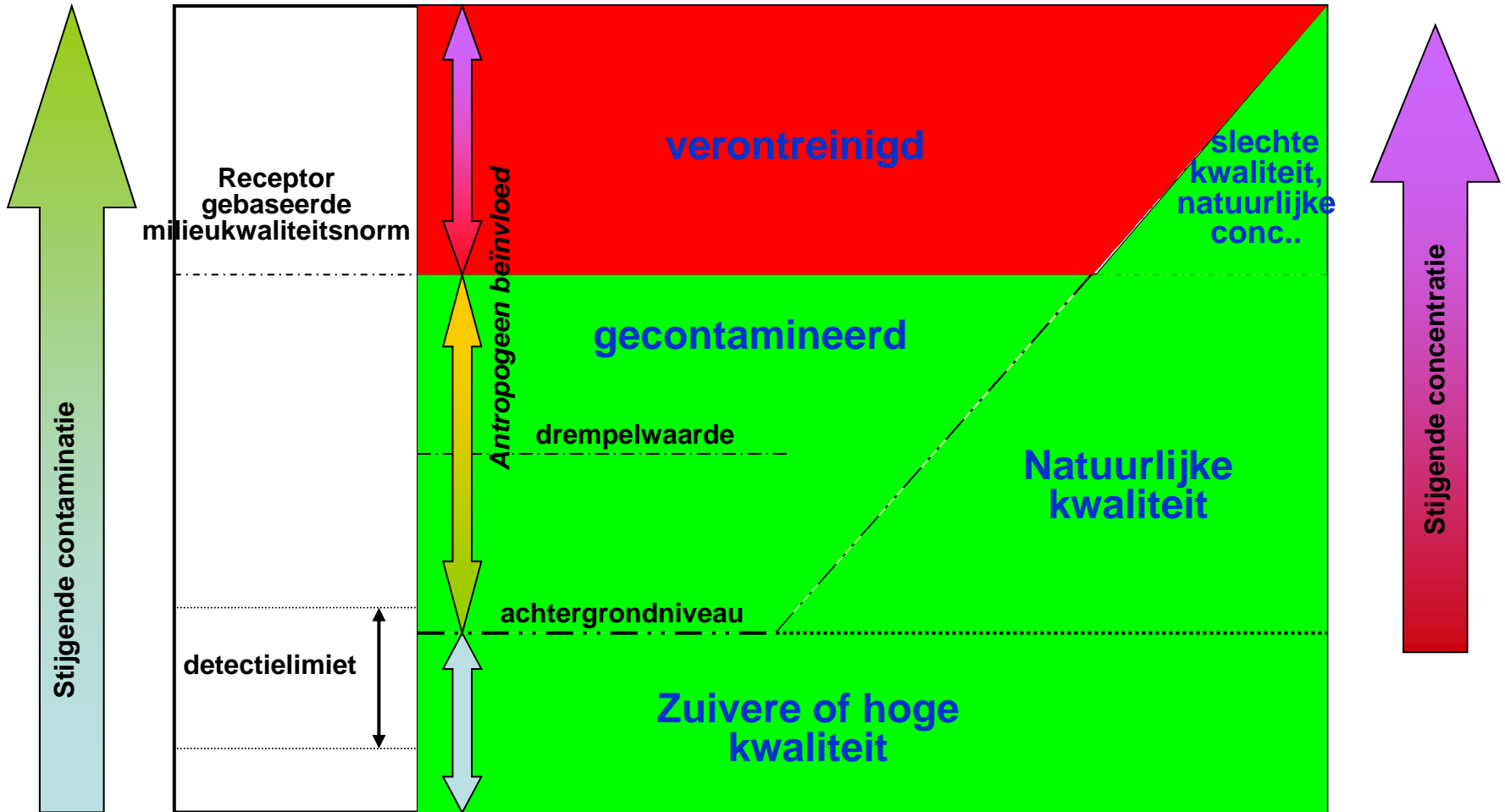
Ontoereikende of Goede toestand?

Ontoereikende of Goede toestand?

Ontoereikende of Goede toestand?

Budgettaire weerslag

- Geen rechtstreekse weerslag
- Onrechtstreeks: om MKN te halen zijn maatregelen nodig
- In SGBP worden maatregelen, middelen, termijnen en geldende afwijkingen bepaald.

- Ontwerp-besluit MKN noodzakelijk omwille van
 - Uitvoering Decreet Integraal Waterbeleid
 - Aantal Europese richtlijnen waar dringend uitvoering moet aan gegeven worden.